

LJUBLJANSKI ČASNIK.

St. 72.

Vtorik 9. Rimovca.

1851.

„Ljubljanski časnik“ izhaja vsak teden dvakrat, in sicer vtorik in petek. Predplačuje se za celo leto pri založniku Jožefu Blawniku 6 gold., za pol leta 3 gold., za četrt leta 1 gold. 30 kraje. Za polletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odraja še 15 kraje. Celoletno plačilo za pošiljanje po cesarski pošti znesi 7 gold., za pol leta 3 gold. 30 kraje., za četrt leta 1 gold. 45 kraje. — Vsaka cesarska pošta prejme naročilo in denar, kateri more po novi postavi frankiran biti.

Vradni del.

Razglas dnarstvenega ministerstva dne 1. septembra 1851, s katerim se zajem za c. k. avstrijsko državno dnarstvo razpiše.

Ena izmed taistih naredb, ktere se bodo po najvišjem patentu 15. maja 1851, št. 118. derž. zak., speljale, da se ustanovi pravilnost v dnarskem teku, je najvišji sklep 24. junija 1851, s katerim je Njegovo Veličanstvo cesar zaslišavši ministerski zbor in državno svetvavstvo zaukazal, da se ima za državo zajem (posojilo) vzeti.

Da se ti najvišji sklep spolni, in po daljnih zaukazih, ki so dani v najvišjem sklepu 2. avgusta 1851, se občno naznani sledeče:

1. Deržavni zajem se, po odločbah v prilogi /- zapopadenih, razpiše za prostovoljno vpisovanje (subskripcijo). Vsacemu je na voljo dano, za ti zajem kaj vpisati.

2. Doneska iz zajema je za to, da se deržavni papirnat dnar z obrestmi in brez obresti, kar je tega še med ljudmi, nazaj potegne in fundira, toliko odločenega, da se imate najmanj dve tretini taistega papirnatega ali srebrnega dnarja, ki se bo v zajem dobil, v ti namen porabiti, in da se imajo zneski papirnatega dnarja, ki se bodo nazaj potegnili, vničiti.

Naj dalje do 1. februarja 1852 se bo začelo vničevanje dotičnega zneska papirnatega dnarja, in se bo, dokler ne bo vse vplačano, ponavljalo po vsakem tretjem mescu.

3. Dolžne pisma, ki se bodo za zajem izdajale, nosijo obresti po pet od sto, in so v dve versti (serii) A in B postavljena.

4. Za dolžne pisma verste A se bodo obresti ali pri c. k. dnarnici deržavnih dolgov na Dunaju ali pri c. k. podružnih upnih dnarnicah znotraj cesarstva plačevale.

Obresti za dolžne pisma verste B se bodo dajale v Amsterdamu, Frankfurtu poleg Majna, Briselu in Parizu v ondesnem dnarju.

5. Kdor kaj vpiše za dolžne pisma verste A, sme ali pri vplačanju, ali tudi potem, ko je te dolžne pisma že prejel bil, do 1. julija 1853 še dva goldinarja in trideset krajcarjev gotovega dnarja za vsako stotino vrednosti po imenu (ali številu) teh dolžnih pisem zraven plačati, in za to terjati, da se dvojni znesek deržavnih dolžnih pisem da, od katerih se obresti po dva in pol od sto plačujejo ali pri deržavni dolžni dnarnici na Dunaju, ali pa pri podružnih upnih dnarnicah.

6. Vpisovanje se začne 9. septembra 1851 in se sklne 27. septembra 1851 ob osmeh zvečer.

7. Za vsako stotino v deržavnih dolžnih pisemih versta A je plačati 95 goldinarjev, za vsako stotino dolžnih pisem verste B pa 100 goldinarjev avstrijskega banknega dnarja.

8. Od te cene se taistim, ki do osme ure večera 16. septembra 1851 kaj vpišejo, odstotka, taistim pa, ki do osme ure večera 23. septembra 1851 kaj vpišejo, se odpusti en odstotek vpisanega imenskega zneska, in za-

gotovi se jim, da se bodo zneski, ktere so oni vpisali, celi (ne zmanjšani) vzeli.

9. Kdor z vloženjem zagotovšine (kavcije) v dobi za vpisovanje odločeni, več kot 50,000 gold. vrednosti po številu (imenu) v deržavnih dolžnih pisemih vpiše, ali vpisavcov za večji znesek ko je ti, nabere, dobi, ne glede na odpustek v §. 8 omenjeni, za povračilo (provizion) pol odstotka (percenta) taistega zneska, ki je po §. 7 nazočega naznanila vplačati.

10. Za taiste, kteri zagotovšino, vplačilo v zajem, ali v petem odstavku nazočega naznanila odločeno dodatno plačilo v kovanem dnarju odrajtati žele, se za merilo zneska, kterege bodo — namesti v avstrijskem banknem dnarju — plačali v kovanem dnarju, vzame tek (kurs) na Augsburg, in sicer, za zneske, ktere odrajtajo

mesca septembra	1851	s 117
„ oktobra		s 116
„ novembra		s 115
„ decembra		s 114
„ januarja		s 112
„ februarja		s 112
„ marca		s 110
„ aprila		s 110
„ maja	1852	s 108
„ junija		s 108
„ julija		s 106
„ avgusta		s 106
„ septembra		s 104
„ oktobra		s 102
in v ostalih mescih		s 100

Vsako plačilo se izrajta po kursu taistega mesca, v katerem je bilo opravljeno, naj bi bilo opravljeno preden je plačilni dan nastopil, ali kadar je nastopil.

11. Po razmeri v 10. odstavku tega naznanila odločenih menjicnih kursov na Augsburg, se bo za tiste, kteri hočejo v Amsterdamu, Briselu, Berlinu, Breslavi, Frankfurtu poleg Majna ali v Parizu s tamkejšnim dnarjem vplačati, kurs na te mesta zvedel in posebno razglasil.

12. Naj dalje v 14 dneh po preteku za vpisovanje odločenega časa se bo vkupni vpisani znesek občno razglasil v Dunajskem časniku (Wiener Zeitung). Ako bo vkupni znesek, ki je bil za petpercentne deržavne dolžne pisma obeh verst A in B vpisan, presegel 85 milionov, se bo za taiste, za ktere v §. 8 nazočega naznanila dano zagotovljenje ne velja, vpisan znesek razmerno zmanjšal, toda vsigdar le za tako številko, ki se da po stoterki brez ostanka deliti. Tikrat, ko se bo vkupni vpisani znesek razglasil, se bo tudi naznanilo, ali se bodo vpisani zneski zmanjšali, in koliko.

13. Vpisanja in zagotovšine, potem vplačila za zajem in v 5. odstavku omenjene dodatne plačila se bodo za finance prejemale na Dunaju pri osredni dnarnici avstrijske narodne banke, v kronovinah pri vsih glavnih in nabravnihi dnarnicah, in tudi pri podruž-

nih dnarnicah avstrijske narodne banke, slednič tudi v teh zvunajnih teržnih mestih:

v Frankfurtu p. M. pri menjarski hiši M. A. žl. Rothschild;
v Stutgartu pri kraljevi virtemberški dvorni banki;
v Amsterdamu pri menjarskih hišah Hope in komp. in bratih Siche;
v Briselu pri gospodu L. Richtenberger;
v Antverpnu pri gosp. J. Lambert;
v Parizu pri menjarski hiši bratov žl. Rothschild;
v Hamburgu pri menjarski hiši Salomon Heine;
v Berlinu pri menjarski hiši S. Bleichroeder;
v Breslavi pri menjarski hiši E. Haiman.

Odločbe zastran razpisanja zajema (posojila) za državo.

§. 1.

Ustanovljeno je, da se zajema (posojila) z manjšim zneskom kot s 1000 gold. v deržavnih dolžnih pisemih po imenski (na njih imenovani) vrednosti vdeležiti ni moč. Dve osebi, ali njih več, ktere se združene vpišejo za znesek, ki ni pod 1000 gold. imenske vrednosti, se imajo za enega edinega vpisavca.

§. 2.

Deležnikom zajema se bodo dale petpercentne deržavne dolžne pisma po 1000, 500 in 100 gld. ki bodo na pokaznika (brez imena) spisane, in previdjene s kuponi (odrezleji) in z enim nakazom (talonom). Ako vpisavec želi, zamore tudi take deržavne dolžne pisma dobiti, ki so na kako posebno ime spisane, in tudi čez druge zneske kot čez ravno omenjene, toda ne pod 100 gold., in take, katerih obresti se proti pobotnim listom prejemajo.

Tudi se smejo na pokaznika spisane deržavne dolžne pisma spreobrniti v take, ki so na posebne imena izdane, in nasproti tudi te v une.

§. 3.

V §. 2. v misel vzete deržavne dolžne pisma se bodo v dve versti (serie) postavile, (A in B). Za tiste, ki bodo v versti, A, se bodo obresti pri dnarnici deržavnih dolgov na Dunaju in pri podružnih upnih dnarnicah v kronovinah dajale; obresti od derž. dolžnih pisem druge verste B se bodo v Amsterdamu, Frankfurtu poleg Majna, Parizu in Briselu z ondesnim dnarjem po tej razmeri plačevale, da se bo za vsak goldinar, konv. dnarja dajalo: v Amsterdamu 1 gold. 23³/₄ cents., v Frankfurtu p. M. 1 gold. 12 kr., v Parizu in Briselu 2 Frk. 60. cent. ondesnega dnarja. Torej pride za pet goldinarjev teh obresti v Amsterdamu 6 gold. 18 cents. hol., v Frankfurtu 6 gold. družtvenega dnarja in v Parizu in Briselu 13 frankov.

§. 4.

Kdor se vpiše za deržavne dolžne pisma v versto B, ima izreči, na katerem izmed zvunajnih teržnih mest: Amsterdam, Frankfurt p. M., Pariz in Brisel želi obresti dobiti in potem se mu bodo take derž. dolžne pisma dale,

ki so previdjene z obrestnimi kuponi, spisanimi za zaznamvano teržno mesto. Ako vpisavec pri vpisanju zastran mesta za plačevanje obresti ničesar izrekel ni, zamore to še pozneje do 31. januarja 1852 storiti. V takem primerleju pa nemore tirjati, da bi se mu derž. dolžne pisma za plačani del (rato), z mestom za plačanje obresti, ki si ga je želim, pred dale, kot čez 4 tedne po tem, ko je bil svoje izrečenje vložil, razun če bi kaj tacih derž. dolžn. pisem pripravljenih bilo.

§. 5.

Da se za ti zajem izdane derž. dolžne pisma sčasoma izplačajo, se bo vsako leto iz deržavnega dnarja v mesečnih delih za zakladanje v občni oddolživni (poplačilni) zalog najmanje en odstotek (percent) od vkupnega zneska oddal, ki je bil za zajem vpisan in prejet. Zastran tega zakladanja oddolživnega ali poplačilnega zaloga in zastran obresti in obrestnih obresti, kar jih bo prišlo, se bo imel račun posebej od družih del oddolživnega zaloga; ono se bo s temi obrestmi vred po razmeri zneskov, ki so v verstah A in B zapopadeni, rabilo za nakupovanje omenjenih dolžnih pisem obeh verst, spolnovaje zavkaze, ki obstoje glede rabe dnarjev oddolživnega zaloga.

Torej se bodo za dotični razmerni del te založitve ter obresti in obrestnih obresti, kar se jih nabere, posebno derž. dolžne pisma verste B kupovale na borsah v Amsterdamu, (Frankfurtu p. M. in Parizu dokler njih tek (kurs) ondi ne preseže polne imenske (številne) vrednosti, ali — ako jo je že presegel bil — potem ko spet do te vrednosti, ali pod njo pade.

§. 6.

Ako posestnik kakega derž. dolžnega pisma verste B želi, da bi se obresti prihodnič namesti v tem kraju, v katerem so po besedah dolžnega pisma dajati, v kakem drugem izmed imenovanih štirih mest: Amsterdam, Brisel, Pariz in Frankfurt poleg Majna plačevale, ima to ali pri kupčijski hiši, po kateri so se obresti na dosedajnem mestu plačevale, ali neposredno pri c. k. dnarnici vsih deržavnih dnarjev na Dunaju ali pri kaki podružni upni dnarnici naznaniti, in ob enem svoje derž. dolžne pismo priložiti. Tudi se bo oskerbelo, in v posebnem naznanilu bolj na tanjko odločilo, da se bodo mogle obresti od derž. dolžnih pisem verste B tudi na Dunaju in v družih krajih znotraj cesarstva prejemati.

§. 7.

Kdor se hoče zajema vdeležiti, mora pri kaki za to vpravičeni dnarnici ali menjarski hiši vložiti po doli pristavljenem obrazcu I. spisano, kolka prosto izrečenje, in zraven tudi zagotovšino kavcijo. (§§. 8, 9 in 10.) Prenacerti (blanketi) vpisnega izreka se zamorejo zastonj dobiti pri omenjenih dnarnicah ali menjarskih hišah.

§. 9.

Za zagotovšino ima biti deset odstotkov (percentov) taistega zneska, ktere ga bo od vpisanega prineska v gotovini plačati treba. Ako bi dnarstvena uprava ne vzela celega vpisanega zneska zavolj tega, da se vkupni znesek zajema ne preseže, se bo kavcije toliko, kolikor jo je čez deset odstotkov zmanjšane vpisanega zneska, ako bi kdo hotel, nazaj dalo.

§. 9.

Zagotovšina se zna vložiti ali v gotovem dnarju, ali v avstrijskih derž. dolžnih pismih, za ktere se obresti v konv. dnarju plačujejo in ktere so ali napokaznika (brez imena) spisane, ali saj z zavezo

kot zagotovšina za ti zajem previdjene (vinkulirane).

V avstrijskih derž. dolžnih pismih vložena zagotovšina se zrajta po avstrijski bankni dnarni veljavni (valuti) v tem znesku, ki je enak osemnajsternatemu znesku obresti vloženi derž. dolžnih pisem. Torej se n. pr. vzame derž. dolžno pi-

po 100 gld.,

ki daje obresti po 5 %	za 90 gld.
" " " " 4 1/2 "	" " 81 "
" " " " 4 "	" " 72 "
" " " " 2 1/2 "	" " 45 "
" " " " 1 "	" " 18 "

Derž. dolžne pisma od zajema leta 1834 se pak po 900 gld., in od zajema leta 1839, po 280 gld., za zagotovšino jemljejo.

§. 10.

Vpisavec, ki želi za zagotovšino avstr. derž. dolžne pisma vložiti, naj dvojni zaznamek le-tih, po obrazcu II. spodej pridanem, priloži. Eden teh zaznamkov se, s poterdilom prejetja od dnarnice ali menjarske hiše previdjen, vložniku nazaj da.

Za zagotovšino položene avstr. derž. dolžne pisma pak je treba najdalje do 15. januarja 1852 z gotovim dnarjem nadomestiti; če bi se to ne zgodilo, naj dnarstveni upravi pravica gre oskerbeti, da se namesti gotovine vložene dolžne pisma v dnar spravijo.

§. 11.

Vpisavec dobi zagotovilo čez to, da je zagotovšino, bodi si v gotovem dnarju, bodi si v derž. dolžnih pismih dal; to zagotovilo se bo tikrat, ko bo tisti del (rato), ktere se ima 31. oktobra 1851 odrajtati, plačan (§. 15), za zajemni list zamenjalo.

§. 12.

Kolikor imajo deležniki zajema kot njegovo ceno odrajtati, je izročeno po avstrijskem banknem dnarju. Vendar jim je na voljo dano, posamesne dele ali v papirnatem ali v srebernem dnarju po merilu, ki je za poslednjega ustanovljeno, plačati; posamesne dele vplačila pak ne gre tako razdeliti, da bi se enega nekaj v papirnatem, nekaj v srebernem dnarju plačalo.

§. 13.

Namesti avstrijskega banknega dnarja (banknevalute) se vzamejo tudi: tripercentni nakazi na dnarnico, bodi si ktereга zneska kolj; izsrečkane in za izplačanje godne srečke (lozi) deržavnega zajema let 1834 in 1839; listi deržavnega zaklada, naj dajejo, obresti ali ne, nakazi na dohodke ogerske dežele in delni hipotekarni nakazi. Obresti, kar se jih do plačilnega dneva steče od tripercenta njih nakazov na dnarnico, ali od listov deržavnega zaklada, ki obresti dajejo, se bodo ali v gotovem dnarju povernile, ali pa vrajtale v znesek, ki se ima vplačati.

Temu nasprot pak mora deležnik poverniti obresti od delnih hipotekarnih nakazov, ktere se imajo od plačilnega dneva do dneva, ktereга bodo nakazi za izplačevanje godni, po 5% zrajtati.

§. 14.

Za izplačevanje godni odrezleji (kuponi) avstrijskih deržavnih dolžnih pisem se vzamejo ali namesti avstrijskega banknega dnarja, ali pa namesti kovanega srebernega dnarja, kakor se ali z unim ali s tem izplačujejo.

§. 15.

Plačati je treba tam, kjer je bilo vpisno izrečenje vloženo, v desetih enacih delih (ratih), in sicer — ker stori zagotovšina en del, noter do vštverno

31. oktobra } 1851
1. decembra }

15. januarja
16. februarja
1. aprila
1. maja
15. junija
15. julija
1. septembra

1852.

§. 16.

Če je bila zagotovšina v gotovem dnarju vložena, velja za prvi del vplačila, in vpisavec dobi potem, kader plača dne 31. oktobra 1851 godni (drugi) del, derž. dolžne pisma za taisti znesek, ki pride na prvi del. Kolikor gre derž. dolžnih pisem za drugi del se jih bo še le pri plačanju tretjega dela izdalo, ktere zopet za zagotovšino, in kadar se eden plača, naj se derž. dolžne pisma za poprejšnega.

Kadar se bo zadnji del plačal, se bodo derž. dolžne pisma izročile, kar jih pride za tega in za predzadnjega.

§. 17.

Ako so bile za zagotovšino derž. dolžne pisma vložene, se vpisavcu za vsak del vplačila, ktereга v gotovini opravi, preden je kavcijo za gotov dnar zamenjal (§. 10), — primeren znesek derž. dolžnih pisem da.

Potem pa, ko je bila zagotovšina izmenjana, se z njo ravna, kakor z delom v gotovini plačanim; kolikor za njo gre derž. dolžnih pisem, se jih pa izroči pri plačanju prihodnega dela, in naprej se ravna, kakor je v §. 16 odločeno.

§. 18.

Vsakikrat se mora zajema toliki imenski (številni) znesek plačati, da ga je moč s stoterko deliti brez ostanka.

Če je bil tak snesek vpisan in prejet, ki ga s tisučerko bres ostanka deliti ni moč, n. pr. 1100 gld., 1200 gld., 1300 gld., i. t. d., in če torej na en del toliko po imenu (številu) plačati pride, kolikor se s stoterko brez ostanka deliti ne da, se ima to, kar je čes znesek, ki se da s tisučerko brez ostanka deliti, odveč vpisano, v prvih obrokih tako poplačati, da se na vsakega teh obrokov od vpisanega imenskega zneska, naj manj po 100 gld. plača. Torej je, če je n. pr. 2.700 gld. vpisanih, na vsacega prvih sedem obrokov tri sto goldinarjev, na vsacega zadnjih treh obrokov pa dve sto goldinarjev vpisanega zneska odrajtati.

§. 19.

Vsak vpisavec sme ali vse dele ali več taistih še pred plačati, preden se iztečejo (na versto pridejo).

Tudi je pripušeno dele (rate) deloma naprej plačevati; to da številka tiste imenske vrednosti derž. dolžne pisem, ki pride na naprej plačani znesek, se mora s stoterko brez ostanka deliti dati.

§. 20.

Od dneva, ktereга je kdo kaj plačal, se mu imajo obresti od derž. dolžnih pisem, ktere mu za to gredo, v prid rajtati.

To tudi velja glede zagotovšine, ki se je bila iz prvega v gotovem dnarju dala. Če so bile pa za zagotovšino derž. dolžne pisma vložene, se obresti vpisavcu še le od taistega dneva naprej v prid rajtajo, ktereга so hile te dolžne pisma za gotov dnar zamenjane.

§. 21.

Kdor le enega vplačilnega dela v obrokih v §. 15. ustanovljenih ne odrajta, zgubi pravico glede vsih delov, ki se za plačanje še niso iztekli, in zagotovšina pride v deržavni zaklad. Mine pa tudi vsaktera dolžnost za vpisavca.

LEPOZNANSKI LIST.

Vladimir i Kosara.

(Dalje.)

Ali v Ternovu veselje razsaja. Vsa gospoda, ki zastran let alj imenitnih opravil ni na vojsko šla, se je zbrala na carske gosti, da slavi dobljeno zmago. Debeli ovni, telečje četerti, i karkoli lov ponuja, se ali na raznih verti, ali, slastno pečeno, po dolzih mizah od gosta do gosta podaja. Čaše, z vinom do verha kitjene, se praznijo, i zopet natakajo, sluge tekajo, vsega dobra je dosti. Na čelu prve mize, med zgovornimi gosti sedi car, najzgovornejši vsih. Zdaj težave boja razlaga, zdaj bulgarsko hrabrost povzdiga, ne zabiv sovražne; zdaj bogate upe razklada. Ne zmanjka mu besed, se smeja, ponuja. Na božjo slavo je prvo čašo pil; potem nazdravlja po letih i gospostvu i nazočej gospodi, i nepričnim junakom, ki so deleč od doma v tujih zemljah vojskine trude terpele, po imenu hrabre pominjaje. Pred mestom pa, na širokej trati, se zbera veselo Ternovsko ljudstvo. Kar ima zdrave noge, se meša med radostne zbore, kterih eni, zbrani v okrozi, pevce poslušajo, ki s petjem i goslimi slavijo dan i bulgarsko junaštvo; drugi so igre začeli, kamne z ramena metaje; ali tekom hitre noge, strelom umne roke skušaje; zakaj car sam pošle tistim nagrade, kteri bi v častni stavi druge prestregli. Ali naj bolj vleče gledavce kolo plesavcov i plesavk. Prve lepote mesta so se zbrale tukaj, ter se z mladimi junaki, vilinske pesmi pojoč, v mične kroge sučejo. Ali ene pogrešajo vsi, ene, ki je sicer kolo vodila, prve plesom i lepotoj — carjevine Kosare ni bilo. Kakor so lepe bulgarske deklice; ali tisti čas ni bilo ene Kosari enake. Bila je v letih, ko se pervikrat vsa ženska lepota razgane; podobna roži, ki je ravno ne solncu hladnega jutra polni popek prosterla; ko še nobeni list sopara ne vene; nobeni se memo družih ponosno ne razšopirja. Rasti obraz sta nebeske slike, i ko bi rajda spremljeval ne bila carjevine razodevala, bi jo bil marsikdo gorsko vilo čislal. Vse se je veselilo, kadar je imela na plesišče priti; zakaj vsacemu je dobro djalo, v njeni bliži biti. Dnes je komaj čakajo. Ko pa ne pride, jih nekaka tesnota obide; kje je? praša vse radovedno i skerbno, — jeli zbolela? Ali se je kaka nesreča pripetila? Bog varuj deklice, kakoršne danas v bulgarskej nema! — Ali ona pohaja po gradu sama. Ni se je sicer bolezen lotila, katerej sploh tako pravimo; vendar jo ogenj pali, ne manjši vročinskega, irano na sercu nosi, ktere bilje ne zleči. Oni mladenec, ki sedaj v globoci ječi zdihuje, je zasadil strelico ljubezni v nežne persi, i dokler je vidila krasnega junaka, ji je pokoj serca vbežal. Delo je več ko pred ne zabavlja; vreteno se neče napresti, začeta vezila zastajajo;

i tisti dan, ko je celo Bulgarsko veselja ukalo, od veselih družic beži: v samoti njega misli, njega gleda, vanj je vsa utopljena. Tudi v molitev se prederzno meša njegova podoba. Kadar tiha noč razgerne krila, je ne krepi več, ko prešne čase, sladko spanje; največkrat dočaka brez snarane zorje, ter trudneja, ko je legla, iz postelje vstane. Ali če kakikrat trud premaga, i se oči malo sklenejo; kakor bi dan premalo storil, tudi sanje ne dajo miru. Včas ga vidi visoko na zrebci, v blesku orožja memo jahati; ali išče plesaje njegove roke, ktero ji uteza; včas se ji prikaže v ranah i kervi, proseč pomoči, ali osorni čuvaji strašanskih obrazov ne pustijo do njega. Tako terpi. Pa znamenja serčne bolezni se razodenejo kmalo tudi na obrazu i telesu. Cvetje lica opada, okrogla podoba sahne, vene, kakor tanka jela na gori, kterej hudobna roka skrivaj globoko v mozeg rano zaverla: verh rjavi, živo zelenje vej se zgublja. Ki so okoli nje, zapazijo kmalo čudno premembo, prašajo, strežejo, poročajo carju; pride tudi vrač: ali osereja nikdo ne vidi, dokler se samo ne odpre; i mater, ktera be naj lože bolezen spoznala, je že davno hladna zemlja zagrebla.

Al serce preobilne teže ne more dolgo samo nositi; prepolno skipeti hoče. Tudi Kosara išče sočutne duše, ter zadnjič v rahlo serce Bogodane, od mlade zveste tovaršice, s temi besedami vroče občutke izlije: „Bogodana, moja ljuba tovaršica! o kakega junaka naša temnica zakriva! Pač je grozovitno, i grehota pred Bogom i ljudmi, viteza tolike slave, taci del, kamor zlodeje devajo, zaklepati, da v trohlobi i temi gine! O kak stas i obraz, kake oči pod junaskim čelom! Kaki ponos! Al nisi vidila, kar je bulgarskih junakov v Ternovu i bližnjih krajinah, mu ni slike ne prilike, i brez kinca je lepši bil, ko drugi v blesku orožja i konj! Kaj bi ti tajila, kar poznam mladenčev, gosposkih i družih, ki nas večkrat na plesu gledajo, mi ni nobeden še tako serca ganul, nobeden tako po vse dopadel. Za njim me tira čudna moč. Ali če zdaj v ječi umerje grozne smerti, naj tudi moje življenje promine! Sej mi potlej nikdar ne pride srečna ura več. Črna žalost mi bode družica, i pusta samota i želja smerti. Ali draga Bogodana, ako si kada od mene dobro prejela, spomni se i svetuj mi sedaj — tako ti tvoje stare matere, kterej Bog dolgo življenje daj! — ne bili kake poti iznajdle, Vladimira iz neyrednih spon rešiti! V mojih predalih, veš, se marsikaka dragotina leži: biseri i zlahtni kameni, svilene i tankosuknjene obleke: vzemi polovico, vzemi kolikor ti drago; samo rešiti mi ga pomagaj! Tako ji je rekla, i v očeh, podobno ranj rosi, se zabliška srebrena solza; lahko derkne po bledem licu, ter kane na kipeče persi, kakor bi

jih ohladiti hotla. Bogodana se začudi; čeravno je sumila boj, ki se je vnel u carjevni, vendar nikdar ni mislila, kar se ji zdaj odkrije. Pač je mlade kneze na perstih preševala, i carske vojvode, uganaje srečnega, za kogar Kosara gori. Ko toraj vidi, kako slabo je zadela, se zavzame, i: „Kam, ji reče, kam ljuba gospodična! so ti želje zablodile! Za tujca si se vnela! Al bodi lep, bodi hraber; pa ni li ravno on najhujši sovražnik bulgarskega carstva Nesiti kervnik i morivec? Pomisli, koliko ran je vsekali! Kaj naše kervi je prolili! Koliko sirot i jednih udov ga pri milem Bogu toži! Al tega hočeš davno zasluženej kazni oteti? Še globokeje, se v hujo temo ga biš imela zeleli, kakor ga je tvoj pravični oče vergel!“ Al Kosara taci besed ne more prenesti. Potoki solz se ji vdero, i ognjeno objemši se oklene Bogodani okoli vrata, ter poljublja brez mere grozovitne besede zadušiti skusa. „O, zakliče, on ni kervnik, ni morivec; le za dom je opasal meč; le svoje braniti, je naše bil; je le storil, kar vsi tirjamo od junaka: za spolnjeno dolžnost zdaj kruto kazni terpi!“ „O, če družega nečeš storiti zanj: vsaj ne gerdga; ne govori zlega o njem, ki je čist, ko nedolžno dete: čisti ko sneg, kadar nov verhove Rila pokrije! Ali zdaj pač vidim, da sim zapuščena od vsih, tudi od tebe od vsih, vsih! Ko bi njega pomoči prosila, on bi je pač ne odrekel; gotovo ne odrekel!“ „Ali sama ga hočem rešiti; sama mu ječo odpreti! Čemu družih? I sama bom od njega, sama, hvalo prejela! Zda jci pohitim k svojem uoetu; kolena mu hočem objeti, i milo klicaje solze roniti, dokler se ne vsmili.“ To izgovorivši plane na noge, ko plaha serna; al Bogodana, od taci besed omečena, jo vjame za roko; obeta solznih oči, kolikor bo mogla, iz celega serca na pomoč biti; poterdi storjeni sklep; al opominja, čakati pravega časa: sama hoče i vgodno uro zvedeti, i čas spaziti, ko bo car za tako prošnjo najbolj privoljen. Al Kosara, kakor ji je mila taka obljuba, i kakor tovaršici z objemanjem i ljubljenjem hvali; od odloga vendar noče slisati: hipom bi rada vse dokončala. Kaj Vladimir terpi ji nese na dan, kako ji je car vselej dober bil, i da jutri ne bode boljši kakor je danas, toraj čemu dobro delo odlašiti? Pa Bogodana ne jenja ugovarjati: da se je treba nekaj pripraviti, da znajo pri carju starešine biti, v modro posvetovanje zbrani; ter jo naposled z mnogimi besedami preveri, da počaka družega jutra.

Carju je pa tičas marsikaj po glavi hodilo. Veselja bolj, ko vina pijan, je legel po veselej gostii tisto noč na mehko blazino. Kmalu ga sladek sen objame; al v sanjah je čudeno prikazen videl.

(Dalje sledi.)

Odgovorni vrednik: Dragotin Melcer. — Založnik in tiskar Jožef Blaznik.

Vradni list št. 58.

Št. 7959.

Oznaniło.

(155.) c 3

C. k. deželno poglavarstvo meni derva za kurjavo svojih, potem vradnih stanišč deželne glavne denarnice in dačnega vrada, kterih bo treba za prihodnjo zimo kakih 180 spodnjostrijanskih seznjev 24 palcev dolgih, iz terdega in 1 sezenj mehkega lesa po ponudbeni pogodbi kupiti.

Kdor tedaj misli toliko derv prodati, naj na 15 kr. koliku pisano zapečateni ponudbo do 15. septembra 1851 pri vlaganem zapisniku deželnega poglavarja vloži z napisom „ponudba derv za c. k. deželno poglavarstvo.“

Derva se morajo suhe in vse iz dobrega lesa v hišo deželnih stanov in deloma v prebivališče deželnega poglavarstva pripeljati, na seznje zložene oddati. Pripeljejo se po potrebi na tirjanje tajništva, in sklep vesolne pogodbe in vlaga vadiuma in kaveje se zamore opustiti, ako je ponudnik voljen, plačo za prvih dvajset seznjev v zagotovilo, da bo pogodbo deržal kar zadene dobroto in mero lesa, do dobe, ko se bo kuriti nehalo pri deželnem poglavarstvu pustiti, med tem ko se mu bodo pozneje pripeljane derva redoma proti štemplanim pobotnim listu v gotovini plačevale.

Ako bi ponudniki pripravljeni bili tudi drugim vradnijam derva prodajati, se bo to naznanilo zadevajočim vradnijam.

C. k. deželno poglavarstvo.

Ljubljana 26. augusta 1851.

Št. 2578.

Oznaniło.

(156.) 3

Od c. k. deželne višje sodnije za Koroško in Krajnsko se oznani, de se bo tretja redna seja porotne sodnije v okolici Novomestne deželne sodnije ponedeljek, 27. Oktobra 1851 ob devetih zjutraj v Novim-mestu začela, in de je od pristojnika te deželne nad-sodnije za predsednika te porotne sodnije gospod pristojnik deželne sodnije Joze žl. Scheuchenstuel, in za njegoviga namestnika gospod svetovavec dež. sodn. Jože Vesel izvoljen.

V Celovcu 21. Augusta 1851.

Št. 8762.

Oznaniło dražbe.

(158.) c 2

Varazdinsko-križki graničarski polk s tem sploh naznani, da bo po ukazu poveljstva varazdinskega graničarskega polka od 16. t. m. št. 766 — 6. septembra t. l. ob devetih zjutraj v tukajšnjem brigadirskem poslopju javna

dražba za potrebne opravila dimnikarja in konjederca za leti 1852 in 1853.

Kdor za to prosi, ima kavejijo ali v gotovini ali v javnih obligacijah, ki se vendar za več ne prejmejo, kakor poslednji borsni kurz stoji, vložiti, in sicer:

Dimnikar 200 gold.

Druge pogodbe se zamorejo vsak dan v stavbeni pisarnici med vradnimi urami pregledati.

Belovar 25. augusta 1851.

Gjuric s. r.
polkovnik.

Št. 6605.

Razpis konkurza.

(157.) c 3

Ker je stopnja okrajne babice v Besnici v občini Dobrunje c. k. okrajnega poglavarstva v Ljubljani z letno plačo 20 gold. spraznjena, imajo tiste babice, ki menijo za to stopnjo prositi, prošnje z diplomom, kerstnim listom in naravnim spricalom naj dalj do 15. oktobra t. l. pri tem okrajnem poglavarstvu vložiti.

C. k. okrajno poglavarstvo.

Ljubljana 26. augusta 1851